TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2009. gada 3. decembrī *

Lieta C-475/08

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2008. gada 5. novembrī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv M. Patakja [*M. Patakia*] un B. Šima [*B. Schima*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Beļģijas Karalisti, ko pārstāv K. Pošē [*C. Pochet*], pārstāve, kurai palīdz Ž. Skalē [*J. Scalais*] un O. Vanhulsts [*O. Vanhulst*], *avocats*,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — franču.

šādā sastāvā: ceturtās palātas priekšsēdētājs, kas pilda sestās palātas priekšsēdētāja pienākumus, Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši K. Toadere [*C. Toader*] (referente) un P. Kūris [*P. Kūris*],

ģenerāladvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokātes secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Savā prasības pieteikumā Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka:

— nenorīkojot sistēmas operatorus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. jūnija Direktīvas 2003/55/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā

uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 98/30/EK atcelšanu (OV L 176, 57. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva") 7. pantu;

— paredzot trešām personām ne tikai regulētu piekļuvi, bet arī pārrunu ceļā panāktu piekļuvi sistēmai pretēji Direktīvas 18. pantam, to skatot kopsakarā ar tās 25. panta 2. punktu, un

— netransponējot Direktīvas 22. panta 3. punkta d) un e) apakšpunktu un 4. punktu,

Beļģijas Karaliste nav izpildījusi Direktīvā paredzētos pienākumus.

2 Ar vēstuli, kas Tiesas kancelejā iesniegta 2009. gada 31. martā, Komisija ir atteikusies no sava otrā iebilduma, jo Beļģijas Karaliste savā iebildumu rakstā bija paziņojusi, ka tā esot atcēlusi valsts tiesību normu, ar kuru bija atļauta pārrunu ceļā panāktā piekļuve pārvades sistēmām, kā arī sašķidrinātas dabasgāzes (turpmāk tekstā — "SDG") uzglabāšanas objektiem.

Atbilstošās tiesību normas

Direktīva

3 Direktīvas 7. pantā ir paredzēts:

"Dalībvalstis izraugās [norīko] vai pieprasa dabasgāzes uzņēmumiem, kam pieder pārvades, uzglabāšanas vai SDG objekti, izraudzīt [norīkot] vienu vai vairākus sistēmas operatorus uz laiku, kas jānosaka dalībvalstīm, ņemot vērā ar efektivitāti un ekonomisko līdzsvaru saistītus apsvērumus. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka gāzes pārvades, uzglabāšanas un SDG sistēmu operatori darbojas saskaņā ar 8. līdz 10. pantu."

4 Direktīvas 11. pantā ir noteikts:

"Dalībvalstis izraugās [norīko] vai pieprasa uzņēmumiem, kam pieder sadales sistēmas vai kas ir atbildīgi par tām, izraudzīt [norīkot] vienu vai vairākus sadales sistēmu operatorus uz laiku, kas jānosaka dalībvalstīm, ņemot vērā ar efektivitāti un ekonomisko līdzsvaru saistītus apsvērumus, un nodrošina to, ka šie operatori rīkojas saskaņā ar 12. līdz 14. pantu."

5 Direktīvas 22. pantā ir paredzēts:

"1. Uz nozīmīgāko jauno gāzes infrastruktūru [infrastruktūras objektiem], t.i., starpsavienojumiem dalībvalstu starpā, SDG [iekārtām] un uzglabāšanas objektiem pēc pieprasījuma var neattiecināt [var atkāpties no] 18., 19., 20. panta[, kas saistīti attiecīgi ar piekļuvi sistēmām, piekļuvi uzglabāšanas objektiem un piekļuvi sākumposma tīkliem,] un 25. panta 2., 3. un 4. punkta[, kas saistīti ar regulatīvajām iestādēm,] noteikumus saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

[..]

3. [..]

[..]

d) lēmumu par atbrīvojuma [atkāpi] piešķiršanu [..] pienācīgi pamato un publicē;

e) starpsavienojuma gadījumā lēmumus par atbrīvojumu [atkāpi] pieņem pēc apspriešanās ar citām dalībvalstīm vai attiecīgajām pārvaldes [regulatīvajām] iestādēm.

4. Kompetentā iestāde nekavējoties dara zināmu lēmumu par atbrīvojumu [atkāpi] Komisijai, un iesniedz tai visu attiecīgo informāciju par lēmumu [ar to saistīto lietderīgo informāciju]. Šo informāciju Komisijai var iesniegt apkopotā veidā, lai Komisija varētu pieņemt pamatotu lēmumu.

[..]"

6 Saskaņā ar Direktīvas 33. pantu dalībvalstīs principā ir jāstājas spēkā aktiem, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2004. gada 1. jūlijam tiktu izpildītas šīs direktīvas prasības.

Beļģijas likums, ar kuru transponēta Direktīva

7 Direktīva Beļģijas tiesībās tika transponēta ar 2005. gada 1. jūnija Likumu par grozījumiem 1965. gada 12. aprīļa Likumā par gāzes un citu produktu pārvadi pa cauruļvadiem (2005. gada 14. jūnija *Moniteur belge*, 27164. lpp.).

8 1965. gada 12. aprīļa likuma, kurā grozījumi izdarīti ar 2005. gada 1. jūnija likumu (turpmāk tekstā — "Gāzes likums"), 8. panta 4. punktā ir paredzēts:

"[Federālais] ministrs[, kas ir atbildīgs par enerģētikas jomu,] pēc Banku, finanšu un apdrošināšanas komisijas atzinuma saņemšanas attiecībā uz 3. punktā paredzētajiem kritērijiem, pēc [Enerģijas un gāzes regulatīvās] komisijas atzinuma saņemšanas par pārējiem kritērijiem un pēc apspriešanās Ministru padomē, vēlākais, deviņu mēnešu

laikā pēc 2. punktā paredzētā sludinājuma publicēšanas, rīkojoties pēc viena vai vairāku dabasgāzes pārvades atļaujas turētāju priekšlikuma, norīko:

1 operatoru, kas ir atbildīgs par dabasgāzes pārvades sistēmas pārvaldību;

2 dabasgāzes uzglabāšanas objekta operatoru un SDG iekārtas operatoru uz 20 gadu termiņu, kas var tikt atjaunots.

[..]”

9 Saskaņā ar Gāzes likuma 8/1. panta 1. punktu:

“Atkāpjoties no 8. panta, dabasgāzes uzņēmums, kuram 2004. gada 1. jūlijā bija viena vai vairākas atļaujas dabasgāzes pārvadei saskaņā ar šo likumu un tā piemērošanai izdotajiem rīkojumiem vai atļaujas dabasgāzes uzglabāšanai, tostarp atļaujas, kas izsniegtas saskaņā ar 1975. gada 18. jūlija likumu un tā piemērošanai izdotajiem rīkojumiem, no šā panta spēkā stāšanās datuma ar likuma spēku tiek norīkoti attiecīgi par:

1° dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru;

2° dabasgāzes uzglabāšanas objekta operatoru;

3° SDG iekārtas operatoru.

Katrs no šiem trīs norīkojumiem ir spēkā līdz attiecīgā operatora galīgajam norīkojumam atbilstoši 8. pantam vai līdz [federālā] ministra[, kas ir atbildīgs par enerģētikas jomu,] atteikumam apstiprināt šo norīkojumu."

10 Gāzes likuma 8/2. pantā ir noteikts:

"Katram no 8. un 8/1. pantā paredzētajiem trīs operatoriem — neatkarīgi no tā, vai attiecīgais operators ir sabiedrība, kuras akcijas ir kotētas biržā, — ir piemērojami šādi nosacījumi:

1° tiem ir jābūt dibinātiem akciju sabiedrības formā ar juridisko adresi un galvenās administrācijas atrašanās vietu kādā Eiropas Ekonomikas zonas valstī,

2° tiem ir jāatbilst visiem nosacījumiem, kas paredzēti 2002. gada 2. augusta likumā, ar kuru groza Sabiedrību kodeksu un 1989. gada 2. marta Likumu par būtiskas dalības sabiedrībās, kuru akcijas ir kotētas biržā, publiskošanu un par publisko iegādes piedāvājumu regulēšanu."

11 Gāzes likuma, kurā grozījumi izdarīti ar 2006. gada 27. decembra likumu par dažādiem noteikumiem (2006. gada 28. decembra *Moniteur belge*, 75266. lpp.), 15/5.[12] pantā ir paredzēts:

"§ 1. Attiecībā uz nozīmīgākajiem jaunajiem dabasgāzes infrastruktūras objektiem, t.i., starpsavienojumiem ar kaimiņu valstīm, SDG iekārtām un uzglabāšanas objektiem, var tikt piešķirta atkāpe no šīs sadaļas noteikumiem un noteikumiem par tarifu metodoloģiju, izņemot 15/7., 15/8. un 15/9. pantu. Šo atkāpi piešķir karalis pēc [Enerģijas un gāzes regulatīvās] komisijas atzinuma saņemšanas [..]

[..]

§ 4. [Eiropas Kopienu] Komisijai nekavējoties tiek paziņots ikviens lūgums piešķirt atkāpi, kā arī visa ar to saistītā lietderīgā informācija."

Pirmstiesas procedūra

12 2006. gada 10. aprīlī Komisija adresēja Beļģijas Karalistei brīdinājuma vēstuli, norādot, ka tā neesot izpildījusi dažos Direktīvas noteikumos paredzētos pienākumus.

13 Beļģijas iestādes sniedza savus apsvērumus ar 2006. gada 13. jūnijā Komisijai nosūtīto vēstuli.

14 Tā kā šie apsvērumi nebija pārliecinājuši Komisiju, tā 2006. gada 15. decembrī adresēja Beļģijas Karalistei argumentētu atzinumu, kurā Komisija aicināja Beļģijas Karalisti veikt vajadzīgos pasākumus, lai izbeigtu norādīto pārkāpumu divu mēnešu laikā no minētā atzinuma saņemšanas brīža.

15 Beļģijas iestādes atbildēja ar vēstuli, kas Komisijai pārsūtīta 2007. gada 27. februārī.

16 Uzskatot, ka situācija joprojām ir neapmierinoša, Komisija cēla šo prasību.

Par prasību

Par pirmo iebildumu — Direktīvas 7. panta netransponēšanu

Par pieņemamību

— Lietas dalībnieku argumenti

17 Beļģijas Karaliste norāda, ka Komisija savā prasības pieteikumā atsaucas uz Direktīvas 7. panta netransponēšanu, lai gan brīdinājuma vēstulē tā bija pamatojusies uz Direktīvas 11. pantu un argumentētajā atzinumā — uz Direktīvas 7. un 11. panta pārkāpumu. Tātad Komisija esot radījusi apjukumu attiecībā uz šajā sakarā Beļģijas Karalistei izteiktajiem pārmetumiem.

18 Komisija vispirms norāda, ka neatkarīgi no tā, kuri Direktīvas panti tikuši minēti, attiecīgais iebildums bija vienmēr saistīts ar dažādu sistēmu operatoru nenorīkošanu. Lai gan savā argumentētajā atzinumā tā bija norādījusi uz Direktīvas 7. un 11. pantu, prasības pieteikumā atsauce uz 11. pantu nav saglabājusies tāpēc, ka Beļģijas Karaliste bija norīkojusi sadales sistēmas operatorus saskaņā ar šo pēdējo tiesību normu. Līdz ar to Beļģijas Karaliste varēja saprast šo iebildumu un izteikt savus argumentus.

19 Turklāt saskaņā ar Tiesas judikatūru nekas neliedz Komisijai savā argumentētajā atzinumā konkretizēt iebildumus, ko tā jau izteikusi brīdinājuma vēstulē vispārējā veidā — šajā sakarā Komisija atsaucas uz 1985. gada 28. marta spriedumu lietā 274/83 Komisija/Itālija (*Recueil*, 1077. lpp., 19.–21. punkts).

— Tiesas vērtējums

20 Vispirms ir jāatgādina, ka, tā kā brīdinājuma vēstules mērķis cita starpā ir aprakstīt strīda priekšmetu, lai ļautu attiecīgai dalībvalstij sagatavot aizstāvību, uz to tomēr neattiecas tādas pašas precizitātes prasības kā uz argumentētu atzinumu (tostarp skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Itālija, 19. un 21. punkts).

21 Aplūkojamajā lietā Komisija savā brīdinājuma vēstulē ir pārmetusi Beļģijas Karalistei, ka tā neesot transponējusi Direktīvas 11. pantu, apgalvojot, ka šī dalībvalsts neesot galīgi norīkojusi pārvades un sadales sistēmu, kā arī uzglabāšanas objektu un SDG iekārtu operatorus. Argumentētajā atzinumā Komisija, pamatojot savus iebildumus, ir pievienojusi atsauci uz Direktīvas 7. pantu. Visbeidzot, prasības pieteikumā tā ir svītrojusi atsauci uz 11. pantu, uzskatot, ka tagad tas ir pareizi transponēts Beļģijas tiesībās, jo Beļģijas Karaliste bija norīkojusi sadales sistēmas operatorus.

22 Tātad pirmais iebildums, ko Komisija izteikusi šīs prasības ietvaros, acīmredzami var tikt saistīts ar pirmo iebildumu, kas izteikts gan brīdinājuma vēstulē, gan argumentētajā atzinumā, kuri abi attiecās uz sistēmu operatoru galīgo norīkošanu. Tādējādi ar attiecīgā Direktīvas noteikuma labošanu netika aizskartas atbildētājas dalībvalsts tiesības uz aizstāvību.

23 Līdz ar to iebildums par Direktīvas 7. panta pārkāpumu ir jāuzskata par pieņemamu.

Par lietas būtību

— Lietas dalībnieku argumenti

24 Komisija pārmet Beļģijas Karalistei, ka tā neesot galīgi norīkojusi dažādus gāzes pārvades sistēmu, gāzes uzglabāšanas objektu un SDG termināļu operatorus atbilstoši Direktīvas 7. pantam.

25 Komisija norāda, ka Gāzes likuma 8. panta 4. punktā ir paredzēta galīga sistēmas operatoru norīkošana uz 20 gadu termiņu, kas var tikt atjaunots. Beļģijas tiesībās šis termiņš ir uzskatāms par atbilstošu, ņemot vērā ar efektivitāti un ekonomisko līdzsvaru saistītus apsvērumus. Līdz ar to, kamēr minētie operatori nav norīkoti uz šādu termiņu, Beļģijas Karaliste nav pilnībā izpildījusi Direktīvas 7. pantā paredzētos pienākumus. Turklāt provizoriska norīkošana uz nenoteiktu laiku nevar sniegt uzņēmējiem drošību, kas saskaņā ar Direktīvu tiem būtu sniedzama ar norīkošanu uz iepriekš noteiktu laikposmu.

26 Beļģijas Karaliste iebilst, ka Direktīvas 7. pants neliedz dalībvalstīm veikt sistēmas operatoru norīkošanu, kas nav galīga. Tā apgalvo, ka Beļģijas tiesībās saskaņā ar Gāzes likuma 8/1. un 8/2. pantu sistēmas operatori, kuru norīkojums nav galīgs, pilda saistības, kas paredzētas sistēmas operatoriem saskaņā ar Direktīvu. Pirmajiem operatoriem paredzētie nosacījumi un pienākumi esot identiski nosacījumiem un pienākumiem, kas uzliekami galīgi norīkotajiem operatoriem, un vienīgā atšķirība starp šo divu operatoru kategoriju statusiem ir saistīta ar norīkošanas procedūru un ar tiem noslēgtā līguma termiņu. Turklāt provizorisku sistēmas operatoru norīkošana ir pielīdzināma galīgajam norīkojumam, jo attiecīgie uzņēmumi ir vienīgie, kas atbilst galīgajam norīkojumam noteiktajām prasībām. Katrā ziņā galīgas norīkošanas procedūra ir jau uzsākta.

— Tiesas vērtējums

27 Direktīvas 7. pantā ir paredzēts, ka dalībvalstis norīko pārvades, uzglabāšanas un SDG iekārtu operatorus "uz laiku, kas jānosaka dalībvalstīm, ņemot vērā ar efektivitāti un ekonomisko līdzsvaru saistītus apsvērumus". Saskaņā ar Direktīvas 33. pantu minētā panta īstenošanas akti ir jāpieņem, vēlākais, 2004. gada 1. jūlijā.

28 Lai gan ar Gāzes likuma 8. pantu ir ieviesta procedūra minēto operatoru norīkošanai uz 20 gadu laikposmu, tā paša likuma 8/1. pantā ir paredzēts provizoriski norīkot — "līdz attiecīgā operatora galīgajam norīkojumam" — uzņēmumus, kam jau bija atļauja pirms ar 2005. gada 1. jūnija likumu ieviesto grozījumu stāšanās spēkā. Tātad ar to tika pagarinātas šo operatoru atļaujas, līdz tiks pabeigta norīkojuma procedūra, kas paredzēta saskaņā ar Direktīvā noteiktajām prasībām.

29 Beļģijas Karaliste atzīst, ka tā vēl nav galīgi norīkojusi sistēmas operatorus, bet precizē, ka šī procedūra ir jau uzsākta.

30 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka tas, vai ir konstatējama valsts pienākumu neizpilde, jāvērtē atkarībā no tā, kāda situācija dalībvalstī bija, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam (skat. cita starpā 2007. gada 6. decembra spriedumu lietā C-456/05 Komisija/Vācija, Krājums, I-10517. lpp., 15. punkts). Līdz ar to, tā kā šāda norīkošana nav tikusi veikta šajā termiņā, ir jāatzīst, ka Komisijas iebildums ir pamatots.

31 Apstākļi, uz kuriem atsaukusies Beļģijas Karaliste, proti, ka provizoriski norīkotie operatori, pirmkārt, esot pakļauti tādiem pašiem nosacījumiem un pienākumiem kā tie, kas paredzēti galīgi norīkotajiem operatoriem, un, otrkārt, esot vienīgie, kas var atbilst šādam galīgajam norīkojumam izvirzītajām prasībām, neļauj novērst konstatējumu, ka šī dalībvalsts nav izpildījusi Direktīvas 7. panta paredzētos pienākumus.

32 Šo operatoru provizoriska norīkošana aizkavē Direktīvas 7. panta transponēšanu, kas — kā to atzinusi Beļģijas Karaliste — nozīmē šo operatoru norīkošanu uz 20 gadu laikposmu.

33 Līdz ar to ir jāatzīst, ka, neveicot Direktīvas 7. pantā paredzēto pārvades, uzglabāšanas un SDG iekārtu operatoru galīgu norīkošanu, Beļģijas Karaliste nav izpildījusi Direktīvas [7. pantā] noteiktos pienākumus.

Par trešo iebildumu — Direktīvas 22. panta 3. punkta d) un e) apakšpunkta un 4. punkta netransponēšanu

Lietas dalībnieku argumenti

34 Attiecībā uz nozīmīgākajiem jaunajiem dabasgāzes [infrastruktūras] objektiem Komisija apgalvo, ka Gāzes likuma 15/5.[12] pantā karalim ir piešķirtas pilnvaras pieņemt atkāpes, kas paredzētas Direktīvas 22. panta 1. punktā, tomēr nepārņemot visus nosacījumus, kas šajā sakarā ir izklāstītas Direktīvas 22. panta 3. punkta d) un e) apakšpunktā un 4. punktā. Saskaņā ar šiem pēdējiem noteikumiem valsts tiesiskajā regulējumā cita starpā ir skaidri jāparedz jebkāda lēmuma par atkāpi publicēšana un paziņošana Komisijai, kā arī pienākums apspriesties ar citām dalībvalstīm pirms šāda lēmuma pieņemšanas starpsavienojuma gadījumā.

35 Šajā sakarā Komisija norāda, ka vispārējie principi, kas izriet no valsts tiesību aktiem par administratīvajiem aktiem, un administratīvo iestāžu veiktā minēto Direktīvas noteikumu tiešā piemērošana nenodrošina šo normu pilnīgu transpozīciju.

36 Saistībā ar noteikumu par lēmuma par atkāpi publicēšanu Beļģijas Karaliste apgalvo, ka šāds lēmums — kā akts, ko pieņēmis karalis atbilstoši Beļģijas Konstitūcijas 105. un 108. pantam, — tiek publicēts saskaņā ar vispārējiem principiem, kas reglamentē federālo institūciju pieņemto aktu publicēšanu. Atbilstoši šiem principiem akts, par kuru interese ir lielam skaitam personu, ir obligāti jāpublicē *Moniteur belge*. Līdz ar to prasība iekļaut šādu pienākumu Gāzes likumā būtu pretrunā gan subsidiaritātes principam, gan samērīguma principam.

37 Saistībā ar Direktīvas 22. panta 3. punkta d) un e) apakšpunkta un 4. punkta transponēšanu, kas attiecas uz apspriešanos ar citām dalībvalstīm starpsavienojuma gadījumā, kā arī lēmuma par atkāpi paziņošanu Komisijai, Beļģijas Karaliste uzsver, ka,

ņemot vērā Direktīvas tiešo iedarbību un Kopienu tiesību pārākumu, šādi pienākumi ir pilnībā saistoši Beļģijas iestādēm un līdz ar to tie nav jātransponē valsts tiesībās. Šajā sakarā tā atsaucas uz Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru valsts tiesību aktu nesaderību ar Kopienu tiesību noteikumiem, pat tādiem, kas piemērojami tieši, var pilnībā novērst, tikai pieņemot saistoša rakstura valsts tiesību normas, gadījumā, ja ar direktīvu ir paredzēts piešķirt tiesības privātpersonām (cita starpā 1999. gada 8. jūlija spriedums lietā C-354/98 Komisija/Francija, *Recueil*, I-4927. lpp., 11. punkts). Šī dalībvalsts norāda, ka aplūkojamajā lietā, tā kā ar Direktīvu netiek piešķirtas tiesības privātpersonām, šādai normai nav obligāti jābūt transponētai valsts tiesībās.

38 Visbeidzot, Beļģijas Karaliste norāda, ka, pirmkārt, starpsavienojuma tīkla ierīkošanai *ipso facto* nepieciešama robežu šķērsošana un līdz ar to — sadarbība ar citu attiecīgo dalībvalstu iestādēm un, otrkārt, Gāzes likuma 15/5. pantā ir skaidri paredzēts, kas lūgumi par atkāpi ir jāpaziņo Komisijai.

Tiesas vērtējums

39 Direktīvas 22. panta 1. punktā ir noteikts, ka attiecībā uz nozīmīgākajiem gāzes infrastruktūras objektiem dalībvalstis var paredzēt atkāpes, tostarp atkāpes no noteikumiem par piekļuvi sistēmām. Minētā panta 3. punkta d) un e) apakšpunktā un 4. punktā ir paredzēts, ka ikviens lēmums par atkāpi ir jāpamato, jāpublicē un jāpaziņo Komisijai un ka starpsavienojuma gadījumā šāds lēmums ir jāpieņem pēc apspriešanās ar attiecīgo dalībvalstu iestādēm.

40 Komisija pārmet Beļģijas Karalistei, ka tā neesot transponējusi šos noteikumus, jo Gāzes likumā nav pārņemti visi Direktīvā paredzētie nosacījumi attiecībā uz lēmumu par atkāpi pieņemšanas procedūru. Beļģijas Karaliste neapstrīd šo apgalvojumu. Tomēr

tā uzskata, ka tai nav jātransponē minētie noteikumi, ņemot vērā gan iekšējos vispārējos noteikumus par karaļa aktu publicēšanu, gan Direktīvas normu tiešo piemērošanu.

41 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru direktīvas transpozīcija obligāti neprasa likumdošanas darbību katrā dalībvalstī. It īpaši konstitucionālo vai administratīvo tiesību vispārēju principu esamība var būt pietiekama, lai neveiktu transpozīciju ar īpašiem likumdošanas vai reglamentējošiem pasākumiem, tomēr ar nosacījumu, ka šie principi efektīvi nodrošina, ka valsts pārvaldes iestādes pilnībā piemēro direktīvu, ka gadījumā, ja attiecīga direktīvas norma paredz radīt tiesības privātpersonām, tiesiskā situācija, kas izriet no šiem principiem, ir pietiekami skaidra un precīza un ka labuma guvējiem ir dota iespēja zināt savu tiesību apjomu un vajadzības gadījumā atsaukties uz tām valsts tiesās (skat. 1985. gada 23. maija spriedumu lietā 29/84 Komisija/Vācija, *Recueil*, 1661. lpp., 23. punkts, un 2005. gada 16. jūnija spriedumu lietā C-456/03, Krājums, I-5335. lpp., 51. punkts).

42 Aplūkojamajā lietā saistībā ar Direktīvas 22. panta 3. punkta d) apakšpunkta transponēšanu, kas attiecas uz lēmumu par atkāpi publicēšanu, ir jānorāda, ka Beļģijas Karalistes minētos Beļģijas tiesību vispārējos principus, kas attiecas uz aktu publicēšanu un saskaņā ar ko tiek publicēti visi tie akti, par kuriem ir interese lielam skaitam personu, nevar uzskatīt par tādiem, kas nodrošina šīs Direktīvas normas pareizu un pilnīgu transpozīciju. Minētajā normā ir noteikts, ka ir jāpublicē visi lēmumi par operatoram piešķirtajām atkāpēm. Tomēr Beļģijas Karaliste nav sniegusi pierādījumus, kas ļautu skaidri un droši konstatēt, ka šādi lēmumi vienmēr tiks uzskatīti par lēmumiem, par kuriem ir vispārēja interese un kurus tātad vienmēr publicē.

43 Tādējādi — kā to norādījusi Komisija —, tā kā minētie vispārējie principi nenodrošina Direktīvas 22. panta 3. punkta d) apakšpunkta pilnīgu un pareizu transponēšanu, ir jāatzīst, ka Beļģijas Karaliste nav pareizi transponējusi šo normu.

44 Saistībā ar Beļģijas Karalistes argumentiem par to, ka nepastāv pienākums transponēt Direktīvas normas par prasību starpsavienojuma gadījumā iepriekš apspriesties ar attiecīgajām dalībvalstīm, kā arī paziņot Komisijai lēmumus par atkāpi, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru no EKL 249. panta trešās daļas izriet, ka Kopienu direktīvu izpilde ir jānodrošina ar atbilstošiem pasākumiem, ko veic dalībvalstis. Fakts, ka konkrētajos apstākļos — ja nav veikti nepieciešamie izpildes pasākumi vai šie pasākumi neatbilst direktīvai — attiecīgām personām ir tiesības atsaukties tiesās uz direktīvu attiecībā pret dalībvalsti, kas nav izpildījusi savu pienākumu, nav uzskatāms par attaisnojumu tam, ka dalībvalsts nav savlaicīgi veikusi pasākumus, kas atbilst katras direktīvas mērķim (šajā sakarā skat. 1980. gada 6. maija spriedumu lietā 102/79 Komisija/Beļģija, *Recueil*, 1473. lpp., 12. punkts; 1995. gada 11. augusta spriedumu lietā C-433/93, Komisija/Vācija, *Recueil*, I-2303. lpp., 24. punkts, un 1996. gada 2. maija spriedumu lietā C-253/95 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-2423. lpp., 13. punkts). Tāpat un vēl jo vairāk — apstāklis, ka dažas attiecīgās direktīvas normas ir tieši piemērojamas valsts tiesību sistēmā, nav attaisnojums, kas atbrīvotu dalībvalstis no to pienākumiem attiecībā uz transpozīciju.

45 Visbeidzot, Gāzes likuma 15/5. panta 4. punktu, kurā paredzēta lūgumu piešķirt atkāpi paziņošana Komisijai, nevar uzskatīt par Direktīvas 22. panta 4. punkta transpozīciju, jo pēdējā normā ir paredzēts pienākums darīt zināmu minētajai iestādei galīgo lēmumu, kā arī visu ar to saistīto lietderīgo informāciju.

46 Līdz ar to ir jākonstatē, ka, netransponējot Direktīvas 22. panta 3. punkta d) un e) apakšpunktu un 4. punktu, Beļģijas Karaliste nav izpildījusi minētajās normās paredzētos pienākumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

47 Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 2. punktu lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Beļģijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Beļģijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

1) neveicot Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. jūnija Direktīvas 2003/55/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 98/30/EK atcelšanu 7. pantā paredzēto pārvades, uzglabāšanas un SDG iekārtu operatoru galīgu norīkošanu un netransponējot šīs direktīvas 22. panta 3. punkta d) un e) apakšpunktu un 4. punktu, Beļģijas Karaliste nav izpildījusi minētajās normās paredzētos pienākumus;

2) Beļģijas Karaliste atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]